

॥ सा विद्या या विमुक्तये ॥

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

'ज्ञानतीर्थ', विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६ (महाराष्ट्र राज्य) भारत

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

'Dnyanteerth', Vishnupuri, Nanded - 431 606 (Maharashtra State) INDIA

स्वामी रामानंद तीर्थ
मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

Established on 17th September, 1994, Recognized By the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'B++' grade

Fax : (02462) 215572

Academic-1 (BOS) Section

website: srtmun.ac.in

Phone: (02462) 215542

E-mail: bos@srtmun.ac.in

आंतर विद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखे अंतर्गत राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० च्या अनुषंगाने शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून संलग्न महाविद्यालये व विद्यापीठ संकुलांत पदव्युत्तर पदवी प्रथम वर्ष आणि विद्यापीठ संकुले व न्यु मॉडेल डिग्री कॉलेज मध्ये पदवी प्रथम वर्ष अभ्यासक्रम लागू करण्याबाबत.

परिपत्रक

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, शासन निर्णय क्र. एनईपी २०२०/प. क्र. ०९/विशि-३/शिकाना-२० एप्रिल २०२३ व शासन पत्र. क्र. एनईपी २०२०/प. क्र. ०९/विशि-३, दिनांक १६ जून २०२३ अन्वयं सूचित केल्यानुसार राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० च्या अनुषंगाने दिलेल्या आराखड्या नुसार दिनांक १६ जून २०२३ रोजी संपन्न झालेल्या मा. विद्यापरिषदेच्या बैठकीत ऐनवेळचा विषय क्र. ०८/५६-२०२३ अन्वये मान्यता दिल्यानुसार प्रस्तुत विद्यापीठाच्या आंतरविद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखा अंतर्गत खालील पदव्युत्तर व पदवी अभ्यासक्रम (AICTE, PCI, BCI, CoA, NCTE) इ. सारख्या नियमक संस्थांची मान्यता आवश्यक असलेले अभ्यासक्रम वगळून) संलग्न महाविद्यालये, विद्यापीठ परिसर व उपपरिसर संकुलामध्ये आणि पदवी प्रथम वर्ष अभ्यासक्रम विद्यापीठ परिसर व उपपरिसर संकुले व विद्यापीठ संचलित न्यु मॉडेल कॉलेज, हिंगोली येथे शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून लागू करण्यात येत आहे.

1. M.A. Education I year (Affiliated Colleges)
2. M. A. Fashion Designing I year. (Affiliated College)
3. M.A. Animation I, year (Affiliated College)
4. Master of Journalism & Media Studies I year (Affiliated Colleges)
5. M.A. (Mass Communication & Journalism. I year (Affiliated Colleges)
6. M.A./M. Sc. Electronic Media. I year (Campus)
7. M.S.W. I year (Affiliated Colleges)
8. M.S.W. I year (University Coumps, Sub-Campus Latur, Parbhani., Kinwat.,)
9. M.A. Music I year (Affiliated Colleges)
10. M.A. Music I year (University Campus)
11. M.A. Theart Arts I year (University Campus)
12. BPA, I year (University Campus School of fine Arts)
13. M. Lib. I year (Affiliated Colleges)

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम प्रस्तुत विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील याच ही सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणून द्यावी, ही विनंती.

'ज्ञानतीर्थ' परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.

जा.क्र.:शै-१/एनईपी२०२०/ आ.वि.प.अ./२०२३-२४/१४०

दिनांक : १२.०७.२०२३.

प्रत माहिती व पुढील कार्यवाहीतः

- १) मा. प्राचार्य, सर्व संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. संचालक, सर्व संकुले परिसर व उपपरिसर, प्रस्तुत विद्यापीठ
- ३) मा. प्राचार्य, न्यु मॉडेल डिग्री कॉलेज हिंगोली, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) मा. समन्वयक, कै. श्री उत्तमराव राठोड आदिवासी विकास व संशोधन केंद्र, किनवट.
- ५) मा. संचालक, परिक्षा व मुल्यापेक्षा मंडळ, प्रस्तुत विद्यापीठ.

प्रत माहितीस्त्व,

- १) मा. कुलगुरू महोदयांचे कार्यालय, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- २) मा. कुलसचिव, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ३) मा. सर्व आधिष्ठाता, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ४) सर्व प्रशासकीय विभाग प्रमुख साहाय्यक, प्रस्तुत विद्यापीठ.
- ५) सिस्टीम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ.

SWAMI RAMANAND TEERTH

MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED - 431 606

**(Structure and Syllabus of Two Years Multidisciplinary Degree
Program with Multiple Entry and Exit Option)**

**TWO YEAR MASTERS PROGRAMME IN
INTER DISCIPLINARY STUDIES**

For University Campus – School Syllabus

School of Fine and Performing Arts

Subject : MUSIC

**Under the Faculty of
Interdisciplinary Studies**

**Effective from Academic year 2023 – 2024
(As per NEP-2020)**

From Desk of Chairman, Board of Studies in Fine & Performing Arts in Inter-Disciplinary Studies

Preamble:

I, as Chairman, Board of Studies in Performing arts SRTM University Nanded, happy to state here that, Program Educational Objectives were finalized in a meeting where more than 10 members from different Institutes were attended, who were either Heads or their representatives of Music Department. The Program Educational Objectives finalized for post graduate program in Music are listed below :

Objectives :

This is a Master's degree course in Hindustani Classical vocal music with emphasis on teaching a nuanced interpretation of different ragas. The training imparted during this period is focused on developing the student's ability to critically analyze the different notions of performance practice. The student is imparted training at an advanced level with focus on the performative element as well as scholarly knowledge of Hindustani classical vocal music.

Learning outcomes :

The student attains a degree of maturity and rigour in the understanding of raga structure, presentation of the bandish, improvisational techniques and the application of all these aspects in performance practice. This course enables the student to develop a criticality in musicology in tandem with practical knowledge. After the completion of the M A. Music course, a student may find employment opportunities in schools, colleges, universities as a music teacher, independent practitioners of classical music, performers in Radio and television media and music researchers.

Dr. Shivdas V. Shinde

Chairman,
Board of Studies in Fine & Performing Arts in Inter-Disciplinary Studies
Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

***The Ad-hoc Board of Studies in Fine and Performing Arts,
S.R.T.M. University, Nanded.***

Sr. No.	Name & Address of the Ad hoc BOS Members	Mobile / E-Mail
1	Dr. Shivdas Vitthalrao Shinde, (Chairman) Yeshwant Mahavidyalaya, Nanded	9822986003 prof.svshinde@gmail.com
2	Dr. Kirshna Anwale, Dept. Of the Music, Shri. Hawagi Swami Mahavidyalaya, Udgir – 413517. Dist. - Latur	9665132708 hsmu_udgir@rediffmail.com
3	Dr. Sanjay Sudhakar Rao Patil, (Dept. of Dramatics) Kaku College of Arts, Science & Commerce, Shivajinagar, Dist – Beed.	9422295314 sanjaypatil6832@gmail.com
4	Dr. Sampada Kulkarni, Head of the Dept. Swami Ramanand Teerth Mahavidyalaya, Parli Road – Ambajogai – 431517.	9422722453 kulkarnisampada19@gmail.com
5	Mr. R. R. Ingale, Dept. of the Music Late Sow. Kamlati Jamkar Mahila Mahavidyalaya, Parbhani - 413401	9921235665 ravidraingle38@gmail.com

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Members of the SYLLABUS COMMITTEE
School of Fine & Performing Arts

Sr No	Name of the Member	Designation	Address	Contact No.
1	Dr. Prithviraj Taur	Co-ordinator	Director (I/c) School of fine & performing arts, S.R.T.M. University, Nanded. prithviraj@srtmun.ac.in)	9579136466
2	Dr. Sanjay Patil Devalankar	Member	Prof.& Vice Principal KSK College, Beed. sanjaypatil6832@gmail.com	9422295314
3	Dr. Milind Damle	Member	FTII, Pune. milind.damle@ftii.ac.in	9820704627
4	Dr. Ganesh Chandanshive	Member	Head, Lokkala Academy, Mumbai University, Mumbai	9820451716
5	Dr. Lakshmi Ramaswamy	Member	Associate Professor and PhD Guide at Vels University Chennai. info@laxmiramawami.com	9042904924
6	Dr. Shivdas Shinde	Member	Head, Music Department Yeshwant College, Nanded . prof.svshinde@gmail.com	9822986003
7	Dr. Ram Borgaonkar	Member	Principal, Sarwati Sangit Mahavidyalay, Latur. ganeshbargaonkar111@gmail.com	9890033449
8	Dr. Niraj Borse	Member	Head, Dept. Of Dramatics, Devgiri College Chatrpati Shambaji Nagar.nrjbb122@gmail.com	8888030122
9	Miss. Priya Joshi	Member	Academic Specialist Dance Flame University, Pune. piu.joshi@gmail.com	9921799891
10	Dr.Swati Damodare	Member	LTR Commerce college, Akola. swatidamodare07@gmail.com	9657946181
11	Dr. Shivraj D. Shinde	Invitee Member	School of Fine & Performing Arts, SRTM University, Nanded shivraje341@gmail.com	9011945996
12	Shri. Kiran P. Sawant	Invitee Member	School of Fine & Performing Arts, SRTM University, Nanded kiransawant2410@gmail.com	7385973056
13	Dr. Anuradha Patki	Invitee Member	School of Fine & Performing Arts, SRTM University, Nanded radhap71@gmail.com	7057344411

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Interdisciplinary Studies

Credit Framework for Two Year PG Program

School of Fine and Performing Arts Subject : MUSIC

Year & Level 1 1	Sem. 2	Major Subject		RM 5	OJT / FP 6	Research Project 7	Practicals 8	Credits 9	Total Credits 10
		(DSC) 3	(DSE) 4						
1	1	IMUSC401 : संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग – १ (4 Cr) (सैद्धांतिक) IMUSC402 : सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग – १ (4 Cr) (सैद्धांतिक) IMUSC403 : भारतीय संगीताचा इतिहास भाग – १ (4 Cr) (सैद्धांतिक)	IMUSE401 : भारतीय संगीतशास्त्र भाग-१ (3 Cr) (सैद्धांतिक) IMUSE402 : भारतीय संगीतशास्त्र भाग- १ (1 Cr) (प्रात्यक्षिक) OR IMUSE403 : उपयोजित संगीत (3 Cr) (सैद्धांतिक) IMUSE404 : उपयोजित संगीत (1 Cr) (प्रात्यक्षिक)	IVCRM 401 <i>Research Methodology</i> संशोधन पद्धती (3 Cr)	----	----	IMUSP401 : संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग-१ (1 Cr) (प्रात्यक्षिक) IMUSP402 : सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग-१ (1Cr) (प्रात्यक्षिक) IMUSP403 : भारतीय संगीताचा इतिहास भाग-१ (1Cr) (प्रात्यक्षिक)	22	44
	2	IMUSC451 : संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग-२ (4 Cr) (सैद्धांतिक) IMUSC452 : सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग-२ (4 Cr) (सैद्धांतिक) IMUSC453 : भारतीय संगीताचा इतिहास भाग-२ (4 Cr) (सैद्धांतिक)	IMUSE451 : भारतीय संगीतशास्त्र भाग -२ (3 Cr) (सैद्धांतिक) IMUSE452 : भारतीय संगीतशास्त्र भाग -२ (1 Cr) (प्रात्यक्षिक) OR IMUSE453 : कर्नाटकी संगीतपद्धती (3 Cr) (सैद्धांतिक) IMUSE454 : कर्नाटकी संगीतपद्धती (1 Cr) (प्रात्यक्षिक)	----	IMUSOJ 451 (3 Cr) तबला किंवा संवादिनी या वाद्यांचा परिचय व वादन तंत्र	----	IMUSP451 : संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग-२ (1Cr) (प्रात्यक्षिक) IMUSP452 : सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग-२ (1Cr) (प्रात्यक्षिक) IMUSP453 : भारतीय संगीताचा इतिहास भाग-२ (1Cr) (प्रात्यक्षिक)	22	

M. A. First Year Semester I (Level 6.0)

Teaching Scheme

	Course Code	Course Name	Credits Assigned			Teaching Scheme (Hrs/ week)	
			Theory	Practical	Total	Theory	Practical
Major	IMUSC401	संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग - १	04	--	04	04	--
	IMUSC402	सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग - १	04	--	04	04	--
	IMUSC403	भारतीय संगीताचा इतिहास भाग - १	04	--	04	04	--
Elective (DSE)	IMUSE401 OR IMUSE403	भारतीय संगीतशास्त्र भाग-१ OR उपयोजित संगीत	03	--	03	03	--
Research Methodology	IVCRM401	Research Methodology संशोधन पद्धती	03	--	03	03	
DSC Practical	IMUSP401	संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग - १ (प्रात्यक्षिक)	--	01	01	--	02
	IMUSP402	सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग - १ (प्रात्यक्षिक)	--	01	01	--	02
	IMUSP403	भारतीय संगीताचा इतिहास भाग - १ (प्रात्यक्षिक)	--	01	01	--	02
DSE Practical	IMUSE402 OR IMUSE404	भारतीय संगीतशास्त्र भाग-१ (प्रात्यक्षिक) OR उपयोजित संगीत (प्रात्यक्षिक)	--	01	01	--	02
Total Credits			18	04	22	18	08

M. A. First Year Semester I (Level 6.0)

Examination Scheme

[20% Continuous Assessment (CA) and 80% End Semester Assessment (ESA)]

(For illustration we have considered a paper of 02 credits, 50 marks, need to be modified depending on credits of individual paper)

Subject (1)	Course Code (2)	Course Name (3)	Theory				Practical		Total Col (6+7) / Col (8+9) (10)
			Continuous Assessment (CA)			ESA			
			Test I (4)	Test II (5)	Avg of (T1+T2)/2 (6)	Total (7)	CA (8)	ESA (9)	
Major	IMUSC401	संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग - १	20	20	20	80	--	--	100
	IMUSC402	सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग - १	20	20	20	80	--	--	100
	IMUSC403	भारतीय संगीताचा इतिहास भाग - १	20	20	20	80	--	--	100
Elective (DSE)	IMUSE401 OR IMUSE403	भारतीय संगीतशास्त्र भाग-१ OR उपयोजित संगीत	15	15	15	60	--	--	75
Research Methodology	IVCRM401	Research Methodology संशोधन पद्धती	15	15	15	60	--	--	75
DSC Practical	IMUSP401	संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग - १ (प्रात्यक्षिक)	--	--	--	--	05	20	25
	IMUSP402	सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग - १ (प्रात्यक्षिक)	--	--	--	--	05	20	25
	IMUSP403	भारतीय संगीताचा इतिहास भाग - १ (प्रात्यक्षिक)	--	--	--	--	05	20	25
DSE Practical	IMUSE402 OR IMUSE404	भारतीय संगीतशास्त्र भाग-१ (प्रात्यक्षिक) OR उपयोजित संगीत (प्रात्यक्षिक)	--	--	--	--	05	20	25

M. A. First Year Semester I (Level 6.0)

Assessment Scheme

Course Code (2)	Course Name (3)	Theory				Practical		Total [Col (6+7) / Col (8+9)] (10)
		CA			ESA (7)	CA(assignment) (8)	ESA(viva) (9)	
		Test I (4)	Test II (5)	Avg of (T1+T2)/2 (6)				
IMUSC401	संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग - १	20	20	20	80	10	15	100+25= 125
IMUSC402	सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग – १	20	20	20	80	10	15	100+25= 125
IMUSC403	भारतीय संगीताचा इतिहास भाग – १	20	20	20	80	10	15	100+25= 125
IMUSE401	भारतीय संगीतशास्त्र भाग-१	15	15	15	60	10	15	75+25= 100
IMUSE403	उपयोजित संगीत	15	15	15	60	10	15	75+25= 100
IVCRM401	Research Methodology संशोधन पद्धती	15	15	15	60	---	---	75

M. A. First Year Semester II (Level 6.0)

Teaching Scheme

	Course Code	Course Name	Credits Assigned			Teaching Scheme (Hrs/ week)	
			Theory	Practical	Total	Theory	Practical
Major	IMUSC451	संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग – २	04	--	04	04	--
	IMUSC452	सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग – २	04	--	04	04	--
	IMUSC453	भारतीय संगीताचा इतिहास भाग – २	04	--	04	04	--
Elective (DSE)	IMUSE451 OR IMUSE453	भारतीय संगीतशास्त्र भाग-२ OR कर्नाटकी संगीतपद्धती	03	--	03	03	--
On Job Training	IMUSOJ451	तबला व संवादिनी या वाद्यांचा परिचय व वादन तंत्र	03	--	03	03	
DSC Practical	IMUSP451	संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग – २ (प्रात्यक्षिक)	--	01	01	--	02
	IMUSP452	सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग – २ (प्रात्यक्षिक)	--	01	01	--	02
	IMUSP453	भारतीय संगीताचा इतिहास भाग – २ (प्रात्यक्षिक)	--	01	01	--	02
DSE Practical	IMUSE452 OR IMUSE454	भारतीय संगीतशास्त्र भाग-२ (प्रात्यक्षिक) OR कर्नाटकी संगीतपद्धती (प्रात्यक्षिक)	--	01	01	--	02
Total Credits			18	04	22	18	08

M. A. First Year Semester II (Level 6.0)

Examination Scheme

[20% Continuous Assessment (CA) and 80% End Semester Assessment (ESA)]

(For illustration we have considered a paper of 02 credits, 50 marks, need to be modified depending on credits of individual paper)

Subject (1)	Course Code (2)	Course Name (3)	Theory				Practical		Total Col (6+7) / Col (8+9) (10)
			Continuous Assessment (CA)			ESA			
			Test I (4)	Test II (5)	Avg of (T1+T2)/2 (6)	Total (7)	CA (8)	ESA (9)	
Major	IMUSC451	संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग – २	20	20	20	80	--	--	100
	IMUSC452	सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग – २	20	20	20	80	--	--	100
	IMUSC453	भारतीय संगीताचा इतिहास भाग – २	20	20	20	80	--	--	100
Elective (DSE)	IMUSE451 OR IMUSE453	भारतीय संगीतशास्त्र भाग-२ OR कर्नाटकी संगीतपद्धती	15	15	15	60	--	--	75
On Job Training	IMUSOJ451	तबला किंवा संवादिनी या वाद्यांचा परिचय व वादन तंत्र	15	15	15	60	--	--	75
DSE Practical	IMUSP451	संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग – २ (प्रात्यक्षिक)	--	--	--	--	05	20	25
	IMUSP452	सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग – २ (प्रात्यक्षिक)	--	--	--	--	05	20	25
	IMUSP453	भारतीय संगीताचा इतिहास भाग – २ (प्रात्यक्षिक)	--	--	--	--	05	20	25
DSE Practical	IMUSE452 OR IMUSE454	भारतीय संगीतशास्त्र भाग-२ (प्रात्यक्षिक) OR कर्नाटकी संगीतपद्धती (प्रात्यक्षिक)	--	--	--	--	05	20	25

M. A. First Year Semester II (Level 6.0)

Assessment Scheme

Course Code (2)	Course Name (3)	Theory				Practical		Total [Col (6+7) / Col (8+9)] (10)
		CA			ESA (7)			
		Test I (4)	Test II (5)	Avg of (T1+T2)/2 (6)		CA(assignment) (8)	ESA(viva) (9)	
IMUSC451	संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग – २	20	20	20	80	10	15	100+25= 125
IMUSC452	सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग – २	20	20	20	80	10	15	100+25= 125
IMUSC453	भारतीय संगीताचा इतिहास भाग – २	20	20	20	80	10	15	100+25= 125
IMUSE451	भारतीय संगीतशास्त्र भाग-२	15	15	15	60	10	15	75+25= 100
IMUSE453	कर्नाटकी संगीतपद्धती	15	15	15	60	10	15	75+25= 100
IMUSOJ451	तबला किंवा संवादिनी या वाद्यांचा परिचय व वादन तंत्र	15	15	15	60	---	---	75

IMUSC401: संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग – १

Course pre-requisite:

1. Student should have good sence of sur, laya, tal.
2. Should know basic structre of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multifaceted personality of the raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana.

IMUSC401: संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग – १

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. required to cover the contents
1.0		विस्तृत अध्ययनाचे राग	
	1.1	पुरिया धनश्री	15 Hrs
	1.2	मारू बिहाग	
	1.3	मियाँ मल्हार	
	1.4	शुद्ध सारंग	
2.0		सामान्य अध्ययनाचे राग	
	2.1	मधमाद सारंग	15 Hrs
	2.2	बहार	
	2.3	शंकरा	
	2.4	अ. बिलावल	
3.0		इतर गीतप्रकार	
	3.1	धृपद	15 Hrs
	3.2	तराणा	
	3.3	सरगमगीत	
	3.4	ठुमरी	
4.0		ताल ज्ञान	
	4.1	तीनताल	15 Hrs
	4.2	झपताल	
	4.3	वि. एकताल	
	4.4	रूपक	
		Total	60 Hrs

Reference Books:

1. पं. वि. ना. भातखंडे, “हिंदुस्थानी संगीत पद्धती क्रमिक पुस्तक मालिका” भाग १ ते ६, लक्ष्मी नारायण गर्ग- संगीत कार्यालय हाथरस
2. पं. विनायकबुवा पटवर्धन, “राग विज्ञान” भाग १ ते ७, पं. विनायकबुवा पटवर्धन, संगीत गौरव ग्रंथ माला, पुणे, प्रथम आवृत्ती १९३६
3. बी. आर. देवधर, “राग बोध” संगीत कार्यालय हाथरस
4. पं. ओंकारनाथ ठाकूर, “संगीतांजली” पं. ओंकारनाथ ठाकूर, श्री कला संगीत भारती, काशी विद्यापीठ, प्रथम आवृत्ती सप्टेंबर १९५८

IMUSC402: सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग - १

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of writing notations of various forms.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To teach writings skills of bandish and talas.
2. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the prescribed ragas and To teach basic fundamental of the composition.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to write bandish and tal notation.

IMUSC402: सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग - १

ModuleNo.	UnitNo.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		स्वरलिपी पद्धती	
	1.1	इतिहास	
	1.2	भातखंडे स्वरलेखन पद्धती	
	1.3	पलुस्कर स्वरलेखन पद्धती	
	1.4	इतर लिपींची माहिती	
2.0		स्वरलिपी लेखन	
	2.1	बडाख्याल (जौनपुरी, अहिर भैरव)	
	2.2	छोटाख्याल (तिलककामोद, पटदीप)	
	2.3	धमार (अभ्यासक्रमातील कोणत्याही एका रागात)	
	2.4	धृपद (अभ्यासक्रमातील कोणत्याही एका रागात)	
3.0		ताललिपी लेखन(एकपट,दुप्पट,तिप्पट,चौपट)	
	3.1	तीनताल	
	3.2	झपताल	
	3.3	रुपक	
	3.4	एकताल	
4.0		सांगीतिक रचना तत्व	
	4.1	स्वरप्रस्तार	
	4.2	नष्टोदिष्ट	
	4.3	तिहाईचा सिद्धांत	
	4.4	तानरचना	
		Total	60 Hrs

Reference Books:

1. पं. वि. ना. भातखंडे, “क्रमिक पुस्तक मालिका” भाग १ ते ६, लक्ष्मी नारायण गर्ग- संगीत कार्यालय हाथरस
2. पं. विनायकबुवा पटवर्धन, “राग विज्ञान” भाग १ ते ७, पं. विनायकबुवा पटवर्धन, संगीत गौरव ग्रंथ माला, पुणे, प्रथम आवृत्ती १९३६
3. वसंत, “संगीत विशारद”, लक्ष्मी नारायण गर्ग- संगीत कार्यालय हाथरस
4. पं. सुरेश सामंत, “तबला गाईड”,

IMUSC403: भारतीय संगीताचा इतिहास भाग – १

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, tal.
2. Should know basic history of classical music.

Course objectives:

1. To teach history of music of vaidik period, ancient period.
2. To teach gayaki of jaati and prabandh

Course outcomes:

1. Ability to know how the music of vaidik period, ramayan- mahabharat time was.
2. Ability to know that types of instruments and forms of music were used at that time. Also It will study the similarities between the music of that time and the music of today.

IMUSC403: भारतीय संगीताचा इतिहास भाग – १

ModuleNo.	UnitNo.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		वैदिक संगीत	
	1.1	उपनिषदकालीन संगीत	15 Hrs
	1.2	संहिता व अरण्याकांतील संगीत	
	1.3	ऋग्वेद, यजुर्वेदकालीन संगीत	
	1.4	सामवेदकालीन संगीत	
2.0		रामायण व महाभारत काळ	
	2.1	रामायणकालीन संगीत	15 Hrs
	2.2	महाभारतकालीन संगीत	
	2.3	पुराणकालीन संगीत	
	2.4	पाणिनी कालीन संगीत	
3.0		जाति संगीत, प्रबंध संगीत	
	3.1	जाति गायन	15 Hrs
	3.2	प्रबंध व्याख्या व प्रकार	
	3.3	प्रबंधाचे धातू	
	3.4	प्रबंधाचे अंग	
4.0		मौर्य-गुप्त-हर्ष काळ	
	4.1	जैनकालीन संगीत	15 Hrs
	4.2	बौद्ध, मौर्यकालीन संगीत	
	4.3	कौटिल्य	
	4.4	गुप्तकालीन संगीत	
		Total	60 Hrs

Reference Books:

1. डॉ. सुचेता बिडकर, “संगीतशास्त्र विज्ञान” भाग १ व २, प्रसाद कुलकर्णी, संस्कार प्रकाशन, नोव्हेंबर २०१३
2. अशोककुमार यमन, “संगीत रत्नावली”, अभिषेक प्रकाशन, २००८
3. वसंत, “संगीत विशारद”, लक्ष्मी नारायण गर्ग- संगीत कार्यालय हाथरस
4. ठाकूर जयदेव सिंह, “भारतीय संगीत का इतिहास”, प्रेमलता शर्मा, विश्वविद्यालय प्रकाशन चौक, वाराणसी, १९९४

IMUSE401: भारतीय संगीतशास्त्र भाग – १

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course Objectives:

1. To study the technical terms of musicology. To learn about the various systems of raga classification and classification of instruments.
2. To study the contribution of musician scholars and thereby understand their role in the development of Hindustani classical music. Also To learn about the various forms of Indian Classical Music.

Learning Outcomes:

1. Ability to articulate and deliberate on the musicological terms. Acquire a research based approach towards the study of music theory
2. Biographies of various musicians will tell us how they got their musical education, the hardships they had to endure.

IMUSE401: भारतीय संगीतशास्त्र भाग – १

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		वाद्य वर्गीकरण	
	1.1	तंतू	
	1.2	अवनद्ध	
	1.3	सुषिर	
	1.4	घन	
			12 Hrs
2.0		राग वर्गीकरण पद्धती	
	2.1	थाट पद्धती	
	2.2	रागांग पद्धती	
	2.3	शुद्ध-छायालग-संकीर्ण पद्धती	
	2.4	राग समयचक्र	
			11 Hrs
3.0		संगीतकारांचे चरित्र	
	3.1	स्वामी हरिदास	
	3.2	गोपाळ नायक	
	3.3	तानसेन	
	3.4	जयदेव	
			11 Hrs
4.0		गीतप्रकार	
	4.1	ख्याल व प्रकार	
	4.2	धृपद व धृपदबाणी	
	4.3	सरगमगीत, लक्षणगीत, तराणा	
	4.4	धमार, त्रिवट, चतुरंग	
			11 Hrs
		Total	45 Hrs

Reference Books:

1. प्रा. नारायण मंगरूळकर, “संगीत शास्त्र विजयिनी” स्वर संपदा केंद्र, नागपूर
2. श्री. जे. एन. पाठक, “संगीत निबंधमाला”,
3. श्री. वसंत, “संगीत विशारद”, लक्ष्मी नारायण गर्ग- संगीत कार्यालय हाथरस
4. डॉ. शिल्पा बहुलेकर, “कला शास्त्र विशारद” भाग १, २ व ३, प्रसाद कुलकर्णी, संस्कार प्रकाशन, २०११

IMUSE403 : उपयोजित संगीत

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To teach what is applied music and its significance.
2. Teaching how music is used in everyday life.

Course outcomes:

1. It helps to understand the place of music and its involvement in life.
2. It will help to understand the employment opportunities in the music sector.

IMUSE403 : उपयोजित संगीत

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		उपयोजित संगीत	
	1.1	संकल्पना	12 Hrs
	1.2	व्याप्ती	
	1.3	महत्व	
	1.4	वैशिष्ट्ये	
2.0		समूह संगीत	
	2.1	नृत्यरचनांचे संगीत	11 Hrs
	2.2	समूहगान	
	2.3	वृंदवादन	
	2.4	क्रीडा गीते	
3.0		कृती उपयोगी संगीत	
	3.1	जाहिरात संगीत	11 Hrs
	3.2	प्रांगणीय संगीत	
	3.3	संगीतोपचार	
	3.4	श्रमगीते	
4.0		पार्श्वसंगीत	
	4.1	नाट्य	11 Hrs
	4.2	चित्रपट	
	4.3	दृक्श्राव्य मालिका	
	4.4	अनुबोधपट	
		Total	45 Hrs

Reference Books:

1. श्री. वसंत, “संगीत विशारद”, लक्ष्मी नारायण गर्ग- संगीत कार्यालय हाथरस
2. डॉ. सुचेता बिडकर, “संगीतशास्त्र विज्ञान” भाग १ व २, प्रसाद कुलकर्णी, संस्कार प्रकाशन, नोव्हेंबर २०१३
3. पं. श्रीकृष्ण रातंजनकर, “संगीत परिभाषा”, आचार्य एस.एन. रातंजनकर फाउंडेशन, मुंबई

SECOND SEMESTER

IMUSC451: संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग - २

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana.

IMUSC451: संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र भाग - २

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		विस्तृत अध्ययनाचे राग	15 Hrs
	1.1	मुलतानी	
	1.2	शुद्ध कल्याण	
	1.3	तोडी	
	1.4	नट भैरव	
2.0		सामान्य अध्ययनाचे राग	15 Hrs
	2.1	हिंडोल	
	2.2	गुजरी तोडी	
	2.3	कलावती	
	2.4	बसंत	
3.0		इतर गीतप्रकार	15 Hrs
	3.1	धमार	
	3.2	त्रिवट	
	3.3	चतरंग	
	3.4	तराणा	
4.0		ताल ज्ञान	15 Hrs
	4.1	धमार	
	4.2	तिलवाडा	
	4.3	वि. झुमरा	
	4.4	चौताल	
		Total	60 Hrs

Reference Books:

1. पं. वि. ना. भातखंडे, "हिंदुस्थानी संगीत पद्धती क्रमिक पुस्तक मालिका" भाग १ ते ६, लक्ष्मी नारायण गर्ग- संगीत कार्यालय हाथरस
2. पं. विनायकबुवा पटवर्धन, "राग विज्ञान" भाग १ ते ७, पं. विनायकबुवा पटवर्धन, संगीत गौरव ग्रंथ माला, पुणे, प्रथम आवृत्ती १९३६
3. बी. आर. देवधर, "राग बोध" संगीत कार्यालय हाथरस
4. पं. ओंकारनाथ ठाकूर, "संगीतांजली" पं. ओंकारनाथ ठाकूर, श्री कला संगीत भारती, काशी विद्यापीठ, प्रथम आवृत्ती सप्टेंबर १९५८

IMUSC452: सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग - २

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of writing notations of various forms.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To teach writings skills of bandish and talas
2. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the prescribed ragas. To teach basic fundamental of the composition.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to write bandish and tal notation.

IMUSC452: सांगीतिक रचनाशास्त्र भाग - २

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		पाश्चात्य स्वरलिपी पद्धती	
	1.1	इतिहास	
	1.2	पाश्चात्य स्वर लेखन	15 Hrs
	1.3	चिन्हांचा परिचय	
	1.4	भारतीय व पाश्चात्य संगीत यांची तुलना	
2.0		स्वरलिपी लेखन	
	2.1	बडाख्याल (पुरिया, जयजयवंती)	
	2.2	छोटाख्याल (हमीर, गौड मल्हार)	15 Hrs
	2.3	चतरंग (अभ्यासक्रमातील कोणत्याही एका रागात)	
	2.4	त्रिवट (अभ्यासक्रमातील कोणत्याही एका रागात)	
3.0		ताललिपी लेखन(एकपट,दुप्पट,तिप्पट,चौपट)	
	3.1	तिलवाडा	
	3.2	झुमरा	15 Hrs
	3.3	चौताल	
	3.4	सुलताल	
4.0		बंदिश	
	4.1	संकल्पना, प्रकार	
	4.2	काव्य	15 Hrs
	4.3	वाग्येयकार	
	4.4	बंदिश निर्मिती	
		Total	60 Hrs

Reference Books:

1. पं. वि. ना. भातखंडे, “क्रमिक पुस्तक मालिका” भाग १ ते ६, लक्ष्मी नारायण गर्ग- संगीत कार्यालय हाथरस
2. पं. विनायकबुवा पटवर्धन, “राग विज्ञान” भाग १ ते ७, पं. विनायकबुवा पटवर्धन, संगीत गौरव ग्रंथ माला, पुणे, प्रथम आवृत्ती १९३६
3. वसंत, “संगीत विशारद”, लक्ष्मी नारायण गर्ग- संगीत कार्यालय हाथरस
4. श्री. भगवतशरण शर्मा, “ताल प्रकाश”, पाचवी आवृत्ती, संगीत कार्यालय, हाथरस, १९७३

IMUSC453: भारतीय संगीताचा इतिहास भाग – २

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, tal.
2. Should know basic history of classical music.

Course objectives:

1. To teach history of music of medieval period
2. To teach gayaki of sufi tradition and kawwali tradition and bhakti parampara. To teach what is gharana and its importance.

Course outcomes:

1. Ability to know how the music of medieval was. Ability to know that types of instruments and forms of music were used at that time.
2. It will study the similarities between the music of that time and the music of today. It will help to know Gharanas in khyal gayaki and its characteristics.

IMUSC453: भारतीय संगीताचा इतिहास भाग – २

ModuleNo.	UnitNo.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		मुस्लीम राजवटीतील संगीत	
	1.1	खिलजी कालीन संगीत	15 Hrs
	1.2	तुघलक कालीन संगीत	
	1.3	लोदी कालीन संगीत	
	1.4	मुघलकालीन संगीत	
2.0		सुफी परंपरा	
	2.1	सुफी परंपरा संकल्पना व परिभाषा	15 Hrs
	2.2	इतिहास	
	2.3	गझल	
	2.4	कव्वाली	
3.0		मध्ययुगीन भक्तीपरंपरा	
	3.1	कबीर	15 Hrs
	3.2	सुरदास	
	3.3	मीरा	
	3.4	हवेली संगीत	
4.0		ख्याल गायनातील घराणी	
	4.1	घराणे : संकल्पना व वैशिष्ट्ये	15 Hrs
	4.2	ग्वाल्हेर	
	4.3	जयपूर	
	4.4	आग्रा, किराणा	
		Total	60 Hrs

Reference Books:

1. आचार्य बृहस्पती, “मुसलमान और भारतीय संगीत”, राजकमल प्रकाशन, दिल्ली १९७४
2. अशोककुमार यमन, “संगीत रत्नावली”, अभिषेक प्रकाशन, २००८
3. ना. र. मारुलकर, “संगीतातील घराणी”,
4. पं.बबनराव हळदणकर, “घराण्यांची वाटचाल”, रागश्री संगीत प्रतिष्ठान, मुंबई, २००२

IMUSE451: भारतीय संगीतशास्त्र भाग – २

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course Objectives :

1. To study the technical terms of musicology, To learn about the various essays on music
2. To study the contribution of musician scholars and thereby understand their role in the development of Hindustani classical music. To learn about the various forms of Indian semi classical Music

Learning Outcomes :

1. Ability to articulate and deliberate on the musicological terms. Acquire a research based approach towards the study of music theory.
2. Biographies of various musicians will tell us how they got their musical education, the hardships they had to endure.

IMUSE451: भारतीय संगीतशास्त्र भाग – २

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		श्रुती अभ्यास	
	1.1	संकल्पना	12 Hrs
	1.2	स्वरूप	
	1.3	श्रुती विभाजन (प्राचीन व आधुनिक)	
	1.4	स्वरसप्तकाचा झालेला विकास	
2.0		संगीत निबंध	
	2.1	ललित कलांचा संगीताशी संबंध	11 Hrs
	2.2	रस व लय	
	2.3	गुरु शिष्य परंपरा आणि आधुनिक शिक्षण पद्धती	
	2.4	लोकसंगीत	
3.0		संगीतकारांचे चरित्र	
	3.1	ओंकारनाथ ठाकूर	11 Hrs
	3.2	बाळकृष्णबुवा इचलकरंजीकर	
	3.3	किशन महाराज	
	3.4	केशवराव भोसले	
4.0		गीतप्रकार	
	4.1	ठुमरी व प्रकार	11 Hrs
	4.2	दादरा, टप्पा	
	4.3	कजरी, होरी	
	4.4	झुला, नाट्यगीत,	
		Total	45 Hrs

Reference Books:

1. प्रा. नारायण मंगरूळकर, “संगीत शास्त्र विजयिनी” स्वर संपदा केंद्र, नागपूर
2. वसंत, “संगीत विशारद”, लक्ष्मी नारायण गर्ग- संगीत कार्यालय हाथरस
3. श्री. लक्ष्मी नारायण गर्ग, “हमारे प्रिय संगीतरत्न” त्रितीय आवृत्ती, संगीत कार्यालय हाथरस, १९७८
4. अशोककुमार यमन, “संगीत रत्नावली”, अभिषेक प्रकाशन, २००८

IMUSE453 : कर्नाटकी संगीतपद्धती

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart knowledge of the other dominant system of classical music in India namely Carnatic music supplemented by listening sessions of great masters.
2. To expose the students to the nuances of Karnatic music and the various forms that are part of a Karnatic music concert repertoire. To learn and research about the contribution of eminent musicologists of Indian classical music with respect to their textual sources.

Course outcomes:

1. Ability to appreciate Karnatic music and understand the subtleties of its compositions.
2. Ability to acquire an analytical approach towards studying the contribution of musician scholars.

IMUSE453 : कर्नाटकी संगीतपद्धती

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		कर्नाटकी संगीत	
	1.1	इतिहास	12 Hrs
	1.2	स्वरलिपी, ताललिपी	
	1.3	कर्नाटकी संगीतातील वाद्ये	
	1.4	उत्तर हिंदुस्थानी संगीतातील सप्तक व कर्नाटकी सप्तक यांतील संबंध	
2.0		थाटपद्धती	
	2.1	थाटपद्धतीचे जनक : पं. व्यंकटमखी	11 Hrs
	2.2	इतिहास	
	2.3	७२ थाट	
	2.4	उत्तर हिंदुस्थानी संगीतातील दशथाट व कर्नाटकी थाट यांतील संबंध	
3.0		कर्नाटकी संगीतकार	
	3.1	एम.एस.शुभलक्ष्मी	11 Hrs
	3.2	पुरंदरदास	
	3.3	बालमुरली कृष्णन	
	3.4	त्यागराज	
4.0		गीत प्रकार	
	4.1	वर्णम्	11 Hrs
	4.2	कीर्तन आणि कृती	
	4.3	रागम, तालम, पल्लवी	
	4.4	जावळी, पद, तिल्लाना	
		Total	45 Hrs

Reference Books:

1. डॉ. सुचेता बिडकर, “संगीतशास्त्र विज्ञान” भाग १ व २, प्रसाद कुलकर्णी, संस्कार प्रकाशन, नोव्हेंबर २०१३
2. श्री. वसंत, “संगीत विशारद”, लक्ष्मी नारायण गर्ग- संगीत कार्यालय हाथरस
3. डॉ. शिल्पा बहुलेकर, “कला शास्त्र विशारद” भाग १, २ व ३, प्रसाद कुलकर्णी, संस्कार प्रकाशन, २०११

IMUSOJ451: तबला व संवादिनी या वाद्यांचा परिचय व वादन तंत्र

Course pre-requisite:

1. Student should have good sence of sur, laya, tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart basic information and history of tabla and harmonium. To teach what is tabla and harmonium, its structure, and playing technique
2. To teach to play basic talas and national anthem, state song etc.

Course outcomes:

1. Ability to play harmonium and tabla.
2. Ability to play basic talas and national anthem, state song, other songs etc.

IMUSOJ451: तबला व संवादिनी या वाद्यांचा परिचय व वादन तंत्र

Module No.	UnitNo.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		तबला	
	1.1	माहिती व इतिहास	
	1.2	रचना	
	1.3	तीनताल, दादरा, केरवा, भजनी ठेका, झपताल	
	1.4	वादन तंत्र	
			12 Hrs
2.0		संवादिनी	
	2.1	माहिती	
	2.2	इतिहास	
	2.3	रचना	
		वादन तंत्र	
			11 Hrs
3.0		संवादिनी वादन	
	3.1	अलंकार-पलटे,	
	3.2	राष्ट्रगीत, राष्ट्रीय गीत, राज्यगीत	
	3.3	राग यमन	
		राग देस	
			11 Hrs
4.0		संगीतकार	
	4.1	पं. गोविंदराव टेंबे	
	4.2	पं. तुळशीदास बोरकर	
	4.3	उ. अल्लारखा खान	
	4.4	उ. झाकीर हुसेन	
			11 Hrs
		Total	45 Hrs

Reference Books :

1. पं. सुरेश सामंत, “तबला गाईड”
2. पं. अरविंद गजेंद्रगडकर, “ हार्मोनियम गाईड”
3. श्री. मधुकर गोडबोले, “तबला शास्त्र”

Guidelines for Course Assessment:

A. Continuous Assessment (CA) (20% of the Maximum Marks):

This will form 20% of the Maximum Marks and will be carried out throughout the semester. It may be done by conducting **Two Tests** (Test I on 40% curriculum) and **Test II** (remaining 40% syllabus). Average of the marks scored by a student in these two tests of the theory paper will make his **CA** score (col 6).

B. End Semester Assessment (80% of the Maximum Marks):

(For illustration we have considered a paper of 04 credits, 100 marks and need to be modified depending upon credits of an individual paper)

1. ESA Question paper will consists of 6 questions, each of 20 marks.
2. Students are required to solve a total of 4 Questions.
3. Question No.1 will be compulsory and shall be based on entire syllabus.
4. Students need to solve **ANY THREE** of the remaining Five Questions (Q.2 to Q.6) and shall be based on entire syllabus.

Note: Number of lectures required to cover syllabus of a course depends on the number of credits assigned to a particular course. One credit of theory corresponds to 15 Hours lecturing and for practical course one credit corresponds to 30 Hours. For example, for a course of two credits 30 lectures of one hour duration are assigned, while that for a three credit course 45lectures.

%%%%%%%%